

nič! Ko počenjaš tako, kakor da si ti gospodar, jaz pa hlapec! Greš, pa prideš, po svoji neumni volji, mati se pa joče — ej!"

„Ko se vrnem od vojakov, bom že napravil!"

Vzel si je čas in si prižgal cigareto.

Srečal ju je ozek čolnič, uren bolj kot lastovica, ki se je izpreletavala nad gladino in si močila noge —

„Ti si gospodar in jaz sem hlapec. Jaz sem pridelal kruh — ti ga zametavaš. Ves svet bo poln naše sramote — pa bodo rekli bedaki, da jaz nisem bil oče! O, bil sem — pa kaj! Vsega bo konec, vsega. — Jaz bom šel — vse bo šlo. Naj gre — če bi le vedel, zakaj. —“

Zmerom tiše je govoril, nazadnje je že bolj sam zase kramljaj; zakaj Tone je nekaj premišljeval in se ni več nasmihaval kakor na Trnovskem pristanu, ko je očetu ničvredno zapravlil toliko grižljajev kruha. — Bo že kako! je sklenil fant.

Gantar je čutil neizrečeno grenkost in kljub naravni trdosti se je zmračil in nekako žalostil — kakor bi ga bilo napolnilo malodušje in neznan strah. Prav polagoma se mu je vrivalo vprašanje, če morda ni kaj resničnega v tisti pošasti iz sanj; in med onimi tujci je domneval obraze iz pristana — sumljivi nosovi in zakidane oči.

Tak bo fant! je nepričakovano uganil.

Ampak zdaj je oče hlapec in otrok gospodar — pa zakaj?

Že v tretje ni mogel rešiti čudne misli. —

Nenadoma je zazvonilo poldne — prav kot da so se utrgali vsi zvonovi in zabučali po vsem svetu veličastno in slovesno. In vse Barje je molilo mrmrajoče molitve. —

Čolnarja sta zaporedoma vrgla klobuke v čoln. —

Gantar je prislonil dlan na čelo in vlekel dol do brade — od roke je kapljajal znoj. —

Še je nekaj krvi! si je dejal in se oddahnil v nerazločnem upanju — prav kot da se navsezgodaj skuša sonce preriti skoz meglo. —

Nekje se je oglasil fant, po širnih senožetih je postrgavalo in žvižgalo, cvrčalo in čirikalo — na vodi je kriknil škripec. Prav nalahko se je vila sopena po vsem Barju. —

Aj Barje, Barje! — Zdaj plodonosna plan z redkimi domovi, zdaj sinje jezero z ročnimi čolniki; danes zlato polje, jutri temna planjava, naokrog brda in gore, bele cerkve in zelene šume. — Po tebi se izprehaja kosec s svetlo koso — ondi vidim ribiča Tineta, kako se žuri in kako hiti: brki so se mu pobesili in osiveli, ustnice so se sprijele in obličje je počrnelo kakor tvoje težke brazde, Barje, široko in globoko. — Kaj nisi ti zibelka davnih, srečnih dni? — Kaj nisi prijazno, da te zapušča Tone, ko bodo pravkar dozoreli tvoji razori in bo vdrugeč porasla visoka trava?

Kaj ne moreš osrečiti človeka? ne znaš razvedriti srca? — obogatiti preprostega domovja?

Zakaj ne?

Kako pa si si naklonilo Anžeta?

O da mi je . . .

Zložil G. Koritnik.

O da mi je dvigniti ponosno
kipeče duše vseobsežno vlast
nad vse dvomove silno in visoko —
nad temnega življenja bol in strast —

Do jasnega neba bi hotel, kakor blisk,
preklati siloma dvomov oblak,
in v tej jasnini svetli, solnčnočisti
razrasti se kot v lesu hrast — orjak.

Globoko bi zasegel v črno prst
po svežo moč razrastel kroginkrog —
in zašumel bi v vrhu čil in čvrst,
v okrilje svoje vzel bi hrib in log.

Na vejah mojih cela vrsta gnezd,
krog mene venec jasnih solnc in zvezd —
tako bi rasel svež in brez dvomov
v kraljestvu luči, solnca in duhov!

